

РАДА

газета політична, економична і літературна
ВИХОДИТЬ ШО-ДНЯ, ОКРІМ ПОНЕДІЛКІВ.

Рік четвертий.

Приймається передплата на друге півріччя 1909 р.

— на українську —

політичну, економичну і літературну газету
(рік видання четвертий)

Р А Д А ,

яка виходить у Київі щодня, окрім понеділків і днів після свят, українською мовою по програмі звичайних великих політичних газет

Напрямок газети непартійний демократично-поступовий

Особливу увагу РАДА звертає на місцеве життя провінції.

Власні кореспонденти в столицях і по всіх значущих містах України

◆ РАДА має в Державній Думі і Державній Раді кореспондентів ВЛАСНИХ ◆

3 р. 25 к. З 1-го Января розмір газети побільшено
Хто передплатить газету до кінця року, той може за доплату 3-х нарб. мати

3 додатком 6 р. 25 к. — ДОДАТОК —

М. Аркас: „Історія України-Русі“

на веленевому папері, багато ілюстрована (210 малюнків портретів, 9 карт у фарбах, 4 роздові), в російській оправі з англійського коленкору. Книжка ця коштувала зі справою і пересилкою в окремому продажу 4 р. 75 коп. Передплатникам, що підписались або підпишуться на цілій рік, цей же самий додаток висилатиметься за доплату 2-х карб.

Умови передплати у заголовку.

Пробні числа надсидаються даром.

482-69

Літній театр КУПЕЦЬКОГО САДУ.

Українська трупа під орудою Т. КОЛЕСНИЧЕНКА.
Сьогодні, 30-го літа. За двома зайцями, ком. на 4 д. Майська
вист. буде дві п'єси: 1) (Старий). 2) Ніч (3-й акт). Заятра, бенефіс 5 п'єси на
артистки Лучинської; вист. 6. — Талан, 5 д. міс. 73

Г. Боссе.
М. В. Бочаров.
П. І. Цесевич.
Н. А. Арицибашева.
Є. Д. Боронець.
О. А. Шмід.
Л. Стефанеско
(димбаліст).

Нову запись артистів Київської опери
одержано на двохбічних грамофонічних пластинках
Т-ВА
Інтернаціональ Екстра-Рекорд.
В головному депо музичних струментів і пот.

Г. І. ГИНДРЖИШЕКА
Хрестатик, № 41. рок.-898-9

Підручники

останніх виданів для всіх шкіл,
в місцях опрахах, завдані на склад
в книгарнях і музичних магазинах

Владислава і Леона
Дзіковських
Хрестатик, 29 і 35.
6-905-2

Перший ступінь.

Телеграф приніс нам цікаву звістку. Подільська «Просвіта» робить спробу економічної роботи на селі.

Недавно вона подавала прохання до адміністрації про дозвіл одкрити товариство подільських пасішників. Ми не знаємо ще подробності справи, ні того, що власне думає робити це товариство, як воно буде організовувати пасішників і допомагати їм, чи буде посыпати своїх інструкторів на села, як це робиться за кордоном, чи буде скликати з'їзді і улаштовувати лекції, чи може організувати школу, або може увійти в згоду з земством діяльністю. На Чернігівщині була заснована ще з початку 19 століття перша школа бжильництва. І на Чернігівщині бжильництво стоять зараз так, як ніде в Росії. Вона випустила коло тисяч учнів на 90 проц.—селін, і це за один-другий десяток років. Школа закрилась. Але наслідки її роботи і тепер залишилися.

На Поділлі бжильництво селянське стоять дуже кепсько. Самі селянські бжильники не мають змоги попідпити свого господарства, бо земство досі про це не подбало. А інтелігенція сільська мало бжильництвом цікавиться. І завдяки цьому одна з найдохідніших і така, що найменше потребує затрати енергії фізичної і духовної праці, що гарну думку подає подільська «Просвіта». Але що думка сама по собі надзвичайно гарна і цікава, про це нічого й балакати. У нас не раз вже казалось, як корисно буде нашим «Просвітам» виступити на стежку економічної роботи на селі. Про це ми й балакати більше не будемо. Нас цікавить друга риса в ініціативі подільської «Просвіти». Чи вдастся справді зробити що-небудь подільський «Просвіті» для народу в

цім товариству? Чи є грунт відповідний для нього?

Ми певні, що при деякій енергії робота каменецьких просвітян не залине безслідно.

З чорноземного району Росії українські губернії здавна відомі своїми пасіками. Тільки в українських губерніях зустрічаються селянин, що маєть по тисячу вуликів бджіл. Пасіки недалеко од Конотопа та Батурина, в південному Чернігівщині відомі на всю Росію. Не одна округа селянська і на Полтавщині та Катеринославщині ходиться в бжильництві. Значно менше пасік на Поділлі.

І цікаво те, що бжильництво на Україні тільки там приспівилось і справді подекуди годує селян, де хоч трохи уряд або приватні особи дбають про нього. На Чернігівщині була заснована ще з початку 19 століття перша школа бжильництва. І на Чернігівщині бжильництво стоять зараз так, як ніде в Росії. Вона випустила коло тисяч учнів на 90 проц.—селін, і це за один-другий десяток років. Школа закрилась. Але наслідки її роботи і тепер залишилися.

На Поділлі бжильництво селянське стоять дуже кепсько. Самі селянські бжильники не мають змоги попідпити свого господарства, бо земство досі про це не подбало. А інтелігенція сільська мало бжильництвом цікавиться. І завдяки цьому одна з найдохідніших і така, що найменше потребує затрати енергії фізичної і духовної праці, що гарну думку подає подільська «Просвіта». Але що думка сама по собі надзвичайно гарна і цікава, про це нічого й балакати. У нас не раз вже казалось, як корисно буде нашим «Просвітам» виступити на стежку економічної роботи на селі. Про це ми й балакати більше не будемо. Нас цікавить друга риса в ініціативі подільської «Просвіти». Чи вдастся справді зробити що-небудь подільський «Просвіті» для народу в

Ріжні типи закладів дрібного кре- диту.

В Росії є два головних типи інституцій дрібного кредиту: 1) сословні, чисто сільські, позичкові заклади, як от сільські банки, «вспомогательно-сберегательна каса бывших государственных крестьян», громадські ощадно-позичкові каси то що її 2) кооперативні заклади дрібного кредиту—позичкові та ощадно-позичкові товариства. За винятком кількох дуже нечисленних прихильників словного принципу в організації асоції дрібного кредиту, більшість ділчів це галузі народного господарства визнають сословні позичкові заклади на вік-віки мертвими, незданими зовсім до розвитку, і вважають справді користю тільки кооперативну організацію запомоги кредитом—позичкові інституції. Але на те, які ж саме з цих інституцій: чи товариства позичкові (кредитові), чи товариства ощадно-позичкові («судо-збрігателі»)—ріжні авторитети мають ріжні погляди.

Головна—та майже єдина одміна ощадно-позичкових товариств од позичкових лежить у тому, що в ощадно-позичкових товариствах члени їх мусять будь що будь вносити в капітал товариства свої пайові долі, з яких мають тоді чи інший дівіденд, а для членів позичкових товариств ніяких обов'язкових пайів не встановлено, і вони не мають ніяких прав забірати до своїх власних кешень прибути товариства. В цій самій одміні лежить і корінь двох ріжніх поглядів на позичкові та ощадно-позичкові товариства.

На думку одних, ощадно-позичкові товариства не суть кооперативні заклади, а належать до категорії акціонерних підприємств, розвиваючи в своїх членах жадність й охоту до «незаборонених доходів» у формі дівіденду на пай. Замість способу прияти капітал дівіденд робиться мало по малу самоцілью. Товариство пестреє дбати про інтереси більшів своїх членів і, замість знижувати потроху проценти за позику грош, держати їх на високому рівні аби одержувати як найбільші прибутки. Прибуток мало не весь, за винятком обмеженої статутом частини, повертається, як дівіденд, в особисті доходи членів, а громадські потреби при тому нехтується. Тимчасом позичкове товариство, орудуючи на сторонні або на власні гроші, є обов'язане перед своїми членами іншими паями, перед своїми членами іншими паями, а може бути засноване на позиченні (наприклад, у державному банку) гроші. Пе—доводи про тираж товариства засновані на виключно кооперативних засадах: воно слугує тільки громадським інтересам, не маючи змоги діліти свої прибутки по кешенях між окремими членами і прямувати найголовніше до поліпшення умов позичкання грош, через збільшення своїх коштів, зменшення позичкового процента, кращу організацію посередництва тощо. До того ж мовляв, позичкове товариство в темній селянській масі легче з'organізувати, бо вони не вимагає бансарських жертв од них паям, а може бути засноване на позиченні (наприклад, у державному банку) гроші. Пе—доводи про тираж товариства засновані на виключно кооперативних засадах: воно слугує тільки громадським інтересам, не маючи змоги діліти свої прибутки по кешенях між окремими членами і прямувати найголовніше до поліпшення умов позичкання грош, через збільшення своїх коштів, зменшення позичкового процента, кращу організацію посередництва тощо.

— 3-їд законознічілів. Члени з'їду

26-го липня вранці оглядали картину галерею Царського Ермітажу і залу Зім'яного палацу. Тут де які законознічнілів довоно були в ніякому становищі. Ці прохання надокучили начальникові і він заявив, що всі ці прохання не матимуть ніякої ваги, бо пішутися вони зеленою молодію. Представники ж стариков живуть спокійно і не подають ніяких прохань про підвищення свого становища. Молоді, —кічач начальників, — треба б повчитися у старих.

(Т. П. Г.)

— «Вітіться від старших» До поміщиця начальника Донської області надходять прохання од молодих козаків про підвищення становища. Ці прохання надокучили начальникові і він заявив, що всі ці прохання не матимуть ніякої ваги, бо пішутися вони зеленою молодію. Представники ж стариков живуть спокійно і не подають ніяких прохань про підвищення свого становища. Молоді, —кічач начальників, — треба б повчитися у старих.

(Г. Пр.)

— 124-літній злочинець „Рус. Слову“ тегерують в Владикавказі, що за злочинство старшини воєнно-окружний суд присудив селянина Абреніа Малєва посиліті. Присудженому 124 роки, він ходить на мілицях. Суд постановив клопотатися про погребення.

— Темнота народня. Недалеко од Пскова юра селяни побачили, що студент Некрасов зібрав рослини для гербарія. Темним людям здалося, що він напускає холеру. Вони зараз же оступили студента, привели його до хати, загрожуючи смерть, допитували. Потрусивши Некрасова, люди найшли в нього коробочку з зубним порошком. Це йм здалося холерною отрутою. Насилу вдалося студентові запевнити темних людей, що він ніякої холери не напускає. Найбільше впевнило їх те, що Некрасов згадував з часу вінчання на ньому наїшли. Тільки тоді його впустили.

(Рѣчъ.)

— Полова роспушта. Полова роспушта, наче пошесті, пішла широкою хвилею по всій Росії. Десяти, сотні, тисячі жертв насилия, вбивств на грунті полових ненормальностей заповіяють цілі штати газет. Ніколи ще, здається, половина роспушта не набірала такого сил, як зараз. Насилують жінок, дітей, 70-літніх бабок і 8-місячних немовлят... Всі ці випадки зібрали в своїй статті в «Современномі Мірі» за літо місяць лікар Жбанков. До 1-го березня 1909 року, себто за 10½ місяців, лікар Жбанков записав 369 полових насилиств, 425 випадків вбивств, поранень і склачень подружжя та полібовників і 387 самогубств на рomanічні грунти. Немає ні одного города, де б не було неподільських насилиств над дітьми. Насилують ціліми «артиліями» до 20 душ, на пропозиції цілівих тижнів. Неможлива перекати, до яких злочинств додумались насилини. Але більш всього вражає «внук», який знансилував свою 103-літню «бабку». Було це в Сормові, біля Нижнього-Новгорода.

(Г. К.)

— Спинили весілля. В Каслівському, в домі власника дому Волобуєва, йшло весілля, на якому було сила гостей. В самий час вечірі в хату війшли солдати в рушницями і приказали привезти весілля. Гости мусили роїтися, хто це дав такий привез. Казалося, що заборона мала більше ваги, синод і оддав її на розгляд з'їду.

(Рѣчъ.)

— Позички під хліб. Через те, що в багатьох місцях Росії сподіваються великого брокажу, Державний банк видав всім відділам наказ видають по першій заяві позички під хліб, коли тільки за ними звертатимуться до банку. При цьому оказано, що позички повинні видаватися

Ціна окремого № 4 коп.

Авторі рукоописів повинні подавати своє прізвище і адресу. Редакція може скороч

шини і т. н. Гроші у вімків теж спла. Селиться вони окрім одних. В барнаульському повіті скоро буде німецький город. (Харбін)

За згодою громади „Ниж. Листок“ сповіщає, що недавно в вижгородському земському приюті підкинуто п'ятимісячну дівчинку. При дівчинці нашли пріговор сільської громади. Громада видала цього пріговора батькові дівчинки. В пріговорі говориться, що батько дівчинки дуже бідний, має багато дітей, а жінку його недавно вбило глиною. Приняті біться, що за цим прикладом і інші громади почнуть підкидати дітей і тоді приняті не зможе дати їм ради. Через це приняті написав, щоб громада зарада дитину і сама допомогла селянинові вигодувати її. (Нов. Вр.).

Маленький фельстон.

Перекупки патріотизму.

Хто чим торгує: одні совістю, другі честю, треті цибулею та іншим такими крамом.

А бував і такі, що патріотизмом заробляють собі на шматок хліба. Скупують той крам, продають міянів на благодатний метал. Як і у всіх добрих купців, крам по своїй добротності бував гірший і кращий, такий, що залежався, і свіжіший.

Виграє в них, звісно, той, у кого патріотизм завсіди гарячий, як французька франзоля, що і тільки що з печі витягнуто: пухка, смаженість і теплесенька ще. А що патріотизм не ростібій київський, который за одну хвилину можна переробити на печено або на біфштекс, то і трапляється часом, що начальство ласкатво віддає преф'єранс одній фірмі і закидає на деякий час другі.

Оттоді то гвалт підімається. Матінко ж моя рідна! Кожне старається вихватити свій крам. І кожне намагається змішати з грязюкою сусідську працю і за одно вже і самого конкурента-сусіду втопити по самінські вува в болото. А в повіті така вже лайка встає, що аж в ухах ляшить.

Але, мої панове, може ви думаете, що це я сам не є джентльменському таких славознісних публіцістів як Меньшіков, Гурлянд та Савенко, величаю, Боже мене борони!. Я тільки буваю тільки власні слова, власні вірові; коли не ймете віри, ось послушайте:

„Але що ж пе за полеміка? скажиться д. Савенко з приводу останніх „лебітів“ Нов. Вр., „Россії“ та „Кіевлянина“ про патріотизм?

— Так „полеміють“ тільки перекупки на базарах! Коли ви перекупці скажете, що вона гнилу рибу проїдає, ви рискуєте почути відповідь: „А в тебе тітка на одну ногу кривула“!

Читач певне вже знає, хто то „гнилою рибою“ торгує, а чия тітка на одну ногу кульгає. Провинився перед Савенком не хто інший, як сам Гурлянд з „Россії“ своїм „відні знаменитим афоризмом“, обороняючи своєго народу зовсім не потрібне, щоб прихіджувались права других народів.

Савенко назвав такий патріотизм шабесгойством.

А Гурлянд одновів в „Россії“ на це:

„Так чого ж д. Савенко тик уперто ліз до шабесгой, намагався спробувати відповісти в „Россії“?

І почалася „полеміка“, тільки уха затуляй. Чули часом як „заливаються“ на базарі всікі бублейниці та сластионщиці? Отакими соловейками саме поробились зарі і публіцисти з „патріотичної“ преси.

„Шабесгой!, гукає д. Савенко на

співробітників з „Россії“. Купити мене хотіли! Давали мені ціну крові, за яку Сігма вам продався! А я все таки не захотів продатися! Шулер!..

— Брешеш, бо ти сам шулер! — кричать зачеплені за живе „росіянин“. Брешеш і те, що ти сам покинув „Россію“, а ми вигнали*) тебе! Дивився я на ця. Купили його хотіли! На що ти нам відівся???

Д. Савенко каже, що „Россія“ з тим, щоб „купити його“ — скільки простоти в самих цих словах! — признача йому вайвищний гонорар. А публіцисти „Россії“ знов підірнують:

— Дауски! Ми тобі найнижчий давали. Тільки дурдили, що найвищий. Піддурювали тебе!

По термінології д. Савенка виходить, що „шабесгой“ з „Россії“ до його тільки особливого рештку не принадли. Приняті біться, що за цим прикладом і інші громади почнуть підкидати дітей і тоді приняті не зможе дати їм ради. Через це приняті написав, щоб громада зарада дитину і сама допомогла селянинові вигодувати її. (Нов. Вр.).

Хто чим торгує: одні совістю, другі честю, треті цибулею та іншим такими крамом.

А бував і такі, що патріотизмом заробляють собі на шматок хліба. Скупують той крам, продають міянів на благодатний метал. Як і у всіх добрих купців, крам по своїй добротності бував гірший і кращий, такий, що залежався, і свіжіший.

Виграє в них, звісно, той, у кого патріотизм завсіди гарячий, як французька франзоля, що і тільки що з печі витягнуто: пухка, смаженість і теплесенька ще. А що патріотизм не ростібій київський, который за одну хвилину можна переробити на печено або на біфштекс, то і трапляється часом, що начальство ласкатво віддає преф'єранс одній фірмі і закидає на деякий час другі.

Оттоді то гвалт підімається. Матінко ж моя рідна! Кожне старається вихватити свій крам. І кожне намагається змішати з грязюкою сусідську працю і за одно вже і самого конкурента-сусіду втопити по самінські вува в болото. А в повіті така вже лайка встає, що аж в ухах ляшить.

Але, мої панове, може ви думаете, що це я сам не є джентльменському таких славознісних публіцістів як Меньшіков, Гурлянд та Савенко, величаю, Боже мене борони!. Я тільки буваю тільки власні слова, власні вірові; коли не ймете віри, ось послушайте:

Синко.

ПО УКРАЇНІ. У КІВІ.

◆ В. А. Рубінштейн (*). До Київа надійшла вістка, що 22 липня помер у Варшаві Всеволод Абрамович Рубінштейн, відомий фінансист і банківський діяч. Покійний належав до стародавньої київської Громади у Київі, до якої вступив ще в половина 60-х років. Був він також членом і Південно-Західного відділу Імп. Географичного Товариства, котрій за короткий час свого існування встиг багато зробити для ізучення етнографії й економіки нашого краю. Свої ширі симпатії до українства виявив покійний, між іншим, в тому, що жертвував досить значні суми на українські видавництва радикального напрямку в Галичині і взагалі на українській справі. Ці суми, звичайно, передавались ним через небіжчика Миколу Ковалевського. Талановитий економіст (учень б. міністра фінансів проф. Бунге), покійний Всев. Абр. мав великий авторитет у фінансових сферах. Він служив один з директором київського кредитового товариства і був гласним київської міської думи. Поховано його в Київі на Аскольдовій Могилі.

◆ В. А. Рубінштейн (*). До Київа надійшла вістка, що 22 липня помер у Варшаві Всеволод Абрамович Рубінштейн, відомий фінансист і банківський діяч. Покійний належав до стародавньої київської Громади у Київі, до якої вступив ще в половина 60-х років. Був він також членом і Південно-Західного відділу Імп. Географичного Товариства, котрій за короткий час свого існування встиг багато зробити для ізучення етнографії й економіки нашого краю. Свої ширі симпатії до українства виявив покійний, між іншим, в тому, що жертвував досить значні суми на українські видавництва радикального напрямку в Галичині і взагалі на українській справі. Ці суми, звичайно, передавались ним через небіжчика Миколу Ковалевського. Талановитий економіст (учень б. міністра фінансів проф. Бунге), покійний Всев. Абр. мав великий авторитет у фінансових сферах. Він служив один з директором київського кредитового товариства і був гласним київської міської думи. Поховано його в Київі на Аскольдовій Могилі.

◆ В. А. Рубінштейн (*). На місце проф. Розова, що покидає посаду в київській діївій академії, виставлюють кандидатуру навчальника катеринославської семінарії В. Більнова. Як відомо, д. Більнов в що давно оде обірвав магістерську дісертацію: „Прав-

*) Як відомо з самого ж „Россії“, д. Савенко і справі з неї вигнали після того, як він прохрещався з львівським просвітним з'їздом та по дну пр. Луничинського після попав.

1891) родом з Роменського повіту на Полтавщині, вчівся у харківському університеті. Тут мили за його великий вплив укр. поет-етнограф проф. А. Метлинський і Михаїл Ніговський, теж відомий український етнограф, збирач народних дум та пісень. Залізороди Ніговського Потебія перевіз у юридичного на філологічний факультет, який скінчив у 1856 році, написавши дісертацію „Перші роки вітні Б. Хмельницького“. Факультет відправив його для закінчення освіти за кордов, до Берліну. Після повороту його призначено професором. Першими друкованими творами Потебі були „О нѣкоторыхъ символахъ въ славянской народной поэзии“ і „Знаменитыя праца „Мысли и языкъ“ (Історія мови в звязку з розвиткомъ культури і філософської думки). Після того йдуть його праці з обсягу сін tacticu, діалектології й народної словесності. Для нас мають особливе значення „Замѣтки о малорусскомъ нарѣчії“ (1870) і „Объясненіе малорусскихъ и сродныхъ пѣсенъ“ (1888—1887), капітальні рецепції (друковані в „Отчетахъ о присудж. премій гр. Уварова“) на „Обзоръ звуковой истории малорус. нарѣчія“ П. Житецького і „Нар. пѣсні Галицької и Угорської Русі“ Я. Голованьского. (Особливу вагу й интерес має ця остання рецензія). Під редакцією Потебі видано збірниківъ історичнихъ возвѣдній і болѣ, трезвыхъ взглядаовъ проводить московські тенденції, непременно и не совсѣмъ честно... Михаїл Васильчикъ съ однімъ полтавськимъ громадникомъ єдуть въ Кіевъ, чтобы завязать знакомство съ тамошнimi людьми, разузнать подробно о дѣлахъ и завязать нравственно и материально полезныя сошенія между тремя главными пунктами України (говорять, что Петербургская громада хочетъ просить офиціального разрешенія Українскаго клуба, т. к. Польский клубъ уже существуетъ). Здѣсь въ Полтавѣ путемъ опыта, столкновеній и т. д. пришли къ тому твердо убѣждению, что на настоящемъ времени необходимо иметь „Політическій українскій катехизисъ“, въ которомъ должно было бы историческое и логическое оправданіе и, такимъ образомъ, заслужить довѣру въ Кіевѣ, чтобы завести тамошніе материалы и возвѣдніе.

Матеріали проф. Халанського стосуються до 1862—1863 років, коли Потебі були „О нѣкоторыхъ символахъ въ славянской народной поэзии“ і „Знаменитыя праца „Мысли и языкъ“ (Історія мови в звязку з розвиткомъ культури і філософської думки). Після того йдуть його праці з обсягу сін tacticu, діалектології й народної словесності. Для нас мають особливе значення „Замѣтки о малорусскомъ нарѣчії“ (1870) і „Объясненіе малорусскихъ и сродныхъ пѣсенъ“ (1888—1887), капітальні рецепції (друковані в „Отчетахъ о присудж. премій гр. Уварова“) на „Обзоръ звуковой истории малорус. нарѣчія“ П. Житецького і „Нар. пѣсні Галицької и Угорської Русі“ Я. Голованьского. (Особливу

вагу й интерес має ця остання рецензія). Під редакцією Потебі видано збірниківъ історичнихъ возвѣдній і болѣ, трезвыхъ взглядаовъ проводить московські тенденції, непременно и не совсѣмъ честно... Михаїл Васильчикъ съ однімъ полтавськимъ громадникомъ єдуть въ Кіевѣ, чтобы завязать знакомство съ тамошнimi людьми, разузнать подробно о дѣлахъ и завязать нравственно и материально полезныя сошенія между тремя главными пунктами України (говорять, что Петербургская громада хочетъ просить офиціального разрешенія Українскаго клуба, т. к. Польский клубъ уже существуетъ). Здѣсь въ Полтавѣ путемъ опыта, столкновеній и т. д. пришли къ тому твердо убѣждению, что на настоящемъ времени необходимо иметь „Політическій українскій катехизисъ“, въ которомъ должно было бы историческое и логическое оправданіе и, такимъ образомъ, заслужить довѣру въ Кіевѣ, чтобы завести тамошніе материалы и возвѣдніе.

Въ звязку з інтересомъ Потебі до громади і взагалі до українства, е листъ якогосъ полтавського земства, написаний до Потебі 12 мая 1862 року. Листъ цей, знайдений пр. Халанськимъ, безъ підпису і безъ підпису, надрукований середъ його „Матеріалівъ“. Надо помнитъ, що це листъ з оригіналомъ, додержуючи його правопису:

вославная перковъ въ Польшѣ и Литвѣ (по Volumina legum).

За інспектора академії, заміськимъ проф. В. Рибінського, цими дніми затвержено проф. Д. Богдановського.

◆ До справи Асланова і Зелла. Позавчора, 27 липня, въ лук'янівській тюрмі въ київському судову палату було приставлено підъ поблизушиною вартокою колишнього начальника київської сікундії поліції Асланова й агента той же поліції Зелла. Въ палаті їмъ видали на руки акти обвинувачення й дозволили переглянути спідний матеріал въ іхній справі. Ровнідатиметься ця буча справа, певне, не разісіяло 100 чоловіків.

◆ Слабування на житіві въ городі останніми дніми знову стали прокидатися. За 27 липня въ Олександрівському лікарні приставлено хворихъ на житіві 12 чоловіків.

◆ До заведення загального навчання. Міністерство народної просвіти привело можливимъ давати київському земству, починаючи з 1910 року по 88.920 карб., що року на удержанії 143 істручнихъ школъ і 87 новихъ комплектівъ, а сьогодні — 29.640 карб., що привело заведення на Кіївщині загального навчання.

◆ До заведення загального навчання. Міністерство народної просвіти привело можливимъ давати київському земству, починаючи з 1910 року по 88.920 карб., що привело заведення на Кіївщині загального навчання.</

з іх офіціяльною станиславівського магістрату д. Федір Величко, «поясніє о розширенії Sieczyńskiego powiadomiości», сказав від імені „Rusinów наїздників“ привітну промову. На ділі малає різниця з „вітанням“ Січинського ось як. Погодом, що одходить від Станиславова вранці, має відйті до „Раю“ один звояк Січинського, акаадемік Богдан Баріш. Ждуши, поки одійде під ногі, він прогулювався по відміні звідомим д. Ф. Величком, котрий припадково так само був при поїзді. Аж тут прийшов від Львова поїзд, а з його війщовим Січинським в тюремному одязі. Вязень із закованими руками під вартою двох доворінств з багнетами звернув на себе загальну увагу. І д. Баріш пізнав Січинського і вигукнув до його: „Як ся маеш, Мирою?“ Вязень підняв угору заковані руки, скинув вязницу шапку з буйною зарослості голови і одказав: „Гараад! Дай Боже здоров'я!“ Подорожні, дізнавшись, що вязень за Січинський, почали приглядатися до його та товпятися коло його. І це мала бути ся овација, яку підігроювали Січинським „українськими“ діодорами як військовими вивелі Січинського в вакалу, взяли двокінного візника і похали в звязаному до тюрем. От і все, що діло привід польським газетам трубити по світі, що українці станиславівські заадебігіди знали, коли має приїхати Січинський, та урядили йому овацию. Це, аби нашкодити де-кому в місцевих українців, що займають урядові посади, як д. Величко.

Так само можна б закинути його до рецензентів „Slowa Polskого“, що він вінав про приїзд Січинського в його вітати, бо й він на ту пору був на вакалі.

В тюрмі посадили Січинського в камері на першому поверсі в 8 вязнями. Зараз першого дня заведено його до купелі, а опісля один ввязнів обстриг його. Після цього оглядали Січинського лікаря. Лікар д-р Копачинський признаав його зовсім здоровим. В разом з лікарем заявили Січинський, що він в тюремного харчу здовolenий. Написано також протокола що до його студії та знахаря і казали йому дати пробу письма поучено про тюремні порядки. Січинський заявив охоту вчитися столярству і це йому дозволено. Більшою йому буде також читати книжки історичного змісту, бо він історик по освіті.

За час побуту Січинського в Станиславові відвідали його вже рідні й приятель ак. М. Цеглинський. Д-ка Олену Січинську, маті, перехала на життя до Станиславова і оселилася біля самої тюрми.

Доворіні в тюрмі відносяться до Січинського людно, якісно поговоріли або образливі для його слова падають хіба з усіх заспілених відхопльським хуліганізмом.

По вищих школах.

На Юр'ївських приватних університетських курсах. Від ради Юр'ївських приватних університетських курсів до нашої редакції надіслано оповіщення, що:

В осінньому півріччі 1909 р. на курсах одбуватиметься наука предметів, що належать до учебного плану 1-го й 3-го семестрів медичного та природничо-історичного факультетів, а також 2-го семестру математичного факультету університетів.

Прийом на 1-й семестр медичного факультету відбудеться в тому разі, коли подастися досить охочих записатися на нього. Так саме є історично-філологічний факультет буде одіркти тільки тоді, як заявитися досить охочих.

нужно ожидать падения „Основы“*. По словам Кулиша и всѣхъ интересующихся этимъ фльомъ, главный виновникъ тутъ—Бѣлозерскій; пѣла груда материаловъ, высыпаемыхъ въ Основу изъ провинціи, гибнетъ безъ сѣдѣнія. Словомъ, это человѣкъ неспособный дать дѣлу ничего, кроме аристократического сочутствія. Костомаровъ хотѣлъ было принять на себя редакцію, такъ не даетъ. Обо всемъ этомъ Кулишъ Вамъ подробнѣѣ разскажетъ. А тутъ уже схватились за мысли: повернуть всю Украинскую литературу на страницы птицами Словъ или же могущаго въ такомъ случаѣ возникнуть при немъ періодического обзорника—что ли. Львовская редакція съ радостью изъявила свое соглашеніе помѣщать все, присыпаемое изъ Украины.

Можеть быть потребуютъ также писать въ „Русское Слово“—не согласится ли оно открыть украинскій отдѣлъ до времени возвиненія нового украинскаго журнала въ столицѣ. Миѣ кажется, что стоитъ только (и тутъ вся трудность) начать работу, да исправно...

На цьому уривається листъ і тільки збоку захована дописка: „Поблагодаряте аѣ Кулішемъ про це. Вінъ зъ Вамъ дуже хоче бачити, якъ пишавъ до Пильчикова“.

Тепер переходимо до листівъ самого Потебні Берліну. Въ нихъ пише про свої наукові студії, про життя берлінське, про тамошні університетські справи. І видно, що думки про рідний край, про національні його відносини не покидають молодого вченого. Пише вінъ про берлінський університет, про німецькихъ професо-

зъ іхъ офіціяльною станиславівського магістрату д. Федір Величко, „поясніє о розширенії Sieczyńskiego powiadomiości“, сказав від імені „Rusinów наїздників“ привітну промову. На ділі малає різниця з „вітанням“ Січинського ось як. Погодомъ, що одходить від Станиславова вранці, має відйті до „Раю“ один звояк Січинського, акаадемік Богдан Баріш. Ждуши, поки одійде під ногі, він прогулювався по відміні звідомим д. Ф. Величкомъ, котрий припадково так само був при поїзді. Аж тут прийшов від Львова поїзд, а з його війщовим Січинським в тюремному одязі. Вязень із закованими руками під вартою двох доворінств з багнетами звернув на себе загальну увагу. І д. Баріш пізнав Січинського і вигукнув до його: „Як ся маеш, Мирою?“ Вязень підняв угору заковані руки, скинув вязницу шапку з буйною зарослості голови і одказав: „Гараад! Дай Боже здоров'я!“ Подорожні, дізнавшись, що вязень за Січинський, почали приглядатися до його та товпятися коло його. І це мала бути ся овација, яку підігроювали Січинським „українськими“ діодорами як військовими вивелі Січинського в вакалу, взяли двокінного візника і похали в звязаному до тюрем. От і все, що діло привід польським газетам трубити по світі, що українці станиславівські заадебігіди знали, коли має приїхати Січинський, та урядили йому овацию. Це, аби нашкодити де-кому в місцевих українців, що займають урядові посади, як д. Величко.

Що бажає спеціалізуватися по агрономії, повинен пройти поперед I і II курси природничого факультета. На III і IV курсахъ цього факультета буде одіркто агрономічний отдїл, як що серед слухачів, що перейшли на III курс, виявиться досить охочихъ поступити на цей отдїл.

Зважаючи на численність такихъ, що шукують медичної освіти, прийом на 1-й семестр медичного факультета одірктується в певний послідовності: ти, що приставили свідоцтва з середньої школи (в оригіналі), зачіслується негайно; прохання ж тихъ, що не мають такихъ свідоцтвъ, розглядається в середині серпня і будуть задовольнені по амові, залежно до вільнихъ місць.

Щоб поступити на Ю. П. У. курси, треба приставити дійсні свідоцтва (в копії) про освіту й про політичну благонадійність, 2 фотографії і внесок за 1 семестр—50 карб. На курси приймається особи обохъ полів.

На II курс природничого та медичного факультетів прийматимуться особи, що пройшли I курс відповідного факультета на іншихъ війщовихъ курсахъ або ж в університетахъ, коли приставлять відповідні посвідчення.

Плату за лекції визначено по 50 карб. за семестр.

Що до одерочки військової служби, права Ю. П. У. курсів ще не встановлено, але в кожному окремому випадку ради курсів може клопотатися перед відповідними інституціями про одетрочку.

Робляться ще заходи коло одіркти в осені цього року при курсахъ ветеринарнихъ наукъ в обівомъ, програмою і порядкомъ навчання, як і в Юр'ївському ветеринарному інституті.

Економичне життя України.

Подільські фрукти. Власники садків на Поділлі мають думку організувати продаж своїхъ фруктів в Москві. До запомоги подільськимъ фруктовщикамъ став казенний інспектор по садоводству в поділі, губ., А. Станкевичъ. Він звернувся з приводомъ цього до комітету московської фруктової біржі з запитаннямъ, як та куди можна надіслати фрукти з Поділля. Фруктовщики застиковались темъ нормами упаковки та сортівки на московській біржі, а також адресами соліднихъ купців. В секторі в Прокурорії в Вінниці мають бути вистави-ярмарки фруктів. В секторі в Прокурорії в Вінниці мають бути вистави-ярмарки фруктів. Бажано було б, щоб з приводу цього відбувся з'їзд фруктовщиківъ, що в Італії зупинився з приводомъ цього комітету московської фруктової біржі з запитаннямъ, як та куди можна надіслати фрукти з Поділля. Фруктовщики застиковались темъ нормами упаковки та сортівки на московській біржі, а також адресами соліднихъ купців. В секторі в Прокурорії в Вінниці мають бути вистави-ярмарки фруктів. Бажано було б, щоб з приводу цього відбувся з'їзд фруктовщиківъ, що в Італії зупинився з приводомъ цього комітету московської фруктової біржі з запитаннямъ, як та куди можна надіслати фрукти з Поділля. Фруктовщики застиковались темъ нормами упаковки та сортівки на московській біржі, а також адресами соліднихъ купців. В секторі в Прокурорії в Вінниці мають бути вистави-ярмарки фруктів. Бажано було б, щоб з приводу цього відбувся з'їзд фруктовщиківъ, що в Італії зупинився з приводомъ цього комітету московської фруктової біржі з запитаннямъ, як та куди можна надіслати фрукти з Поділля. Фруктовщики застиковались темъ нормами упаковки та сортівки на московській біржі, а також адресами соліднихъ купців. В секторі в Прокурорії в Вінниці мають бути вистави-ярмарки фруктів. Бажано було б, щоб з приводу цього відбувся з'їзд фруктовщиківъ, що в Італії зупинився з приводомъ цього комітету московської фруктової біржі з запитаннямъ, як та куди можна надіслати фрукти з Поділля. Фруктовщики застиковались темъ нормами упаковки та сортівки на московській біржі, а також адресами соліднихъ купців. В секторі в Прокурорії в Вінниці мають бути вистави-ярмарки фруктів. Бажано було б, щоб з приводу цього відбувся з'їзд фруктовщиківъ, що в Італії зупинився з приводомъ цього комітету московської фруктової біржі з запитаннямъ, як та куди можна надіслати фрукти з Поділля. Фруктовщики застиковались темъ нормами упаковки та сортівки на московській біржі, а також адресами соліднихъ купців. В секторі в Прокурорії в Вінниці мають бути вистави-ярмарки фруктів. Бажано було б, щоб з приводу цього відбувся з'їзд фруктовщиківъ, що в Італії зупинився з приводомъ цього комітету московської фруктової біржі з запитаннямъ, як та куди можна надіслати фрукти з Поділля. Фруктовщики застиковались темъ нормами упаковки та сортівки на московській біржі, а також адресами соліднихъ купців. В секторі в Прокурорії в Вінниці мають бути вистави-ярмарки фруктів. Бажано було б, щоб з приводу цього відбувся з'їзд фруктовщиківъ, що в Італії зупинився з приводомъ цього комітету московської фруктової біржі з запитаннямъ, як та куди можна надіслати фрукти з Поділля. Фруктовщики застиковались темъ нормами упаковки та сортівки на московській біржі, а також адресами соліднихъ купців. В секторі в Прокурорії в Вінниці мають бути вистави-ярмарки фруктів. Бажано було б, щоб з приводу цього відбувся з'їзд фруктовщиківъ, що в Італії зупинився з приводомъ цього комітету московської фруктової біржі з запитаннямъ, як та куди можна надіслати фрукти з Поділля. Фруктовщики застиковались темъ нормами упаковки та сортівки на московській біржі, а також адресами соліднихъ купців. В секторі в Прокурорії в Вінниці мають бути вистави-ярмарки фруктів. Бажано було б, щоб з приводу цього відбувся з'їзд фруктовщиківъ, що в Італії зупинився з приводомъ цього комітету московської фруктової біржі з запитаннямъ, як та куди можна надіслати фрукти з Поділля. Фруктовщики застиковались темъ нормами упаковки та сортівки на московській біржі, а також адресами соліднихъ купців. В секторі в Прокурорії в Вінниці мають бути вистави-ярмарки фруктів. Бажано було б, щоб з приводу цього відбувся з'їзд фруктовщиківъ, що в Італії зупинився з приводомъ цього комітету московської фруктової біржі з запитаннямъ, як та куди можна надіслати фрукти з Поділля. Фруктовщики застиковались темъ нормами упаковки та сортівки на московській біржі, а також адресами соліднихъ купців. В секторі в Прокурорії в Вінниці мають бути вистави-ярмарки фруктів. Бажано було б, щоб з приводу цього відбувся з'їзд фруктовщиківъ, що в Італії зупинився з приводомъ цього комітету московської фруктової біржі з запитаннямъ, як та куди можна надіслати фрукти з Поділля. Фруктовщики застиковались темъ нормами упаковки та сортівки на московській біржі, а також адресами соліднихъ купців. В секторі в Прокурорії в Вінниці мають бути вистави-ярмарки фруктів. Бажано було б, щоб з приводу цього відбувся з'їзд фруктовщиківъ, що в Італії зупинився з приводомъ цього комітету московської фруктової біржі з запитаннямъ, як та куди можна надіслати фрукти з Поділля. Фруктовщики застиковались темъ нормами упаковки та сортівки на московській біржі, а також адресами соліднихъ купців. В секторі в Прокурорії в Вінниці мають бути вистави-ярмарки фруктів. Бажано було б, щоб з приводу цього відбувся з'їзд фруктовщиківъ, що в Італії зупинився з приводомъ цього комітету московської фруктової біржі з запитаннямъ, як та куди можна надіслати фрукти з Поділля. Фруктовщики застиковались темъ нормами упаковки та сортівки на московській біржі, а також адресами соліднихъ купців. В секторі в Прокурорії в Вінниці мають бути вистави-ярмарки фруктів. Бажано було б, щоб з приводу цього відбувся з'їзд фруктовщиківъ, що в Італії зупинився з приводомъ цього комітету московської фруктової біржі з запитаннямъ, як та куди можна надіслати фрукти з Поділля. Фруктовщики застиковались темъ нормами упаковки та сортівки на московській біржі, а також адресами соліднихъ купців. В секторі в Прокурорії в Вінниці мають бути вистави-ярмарки фруктів. Бажано було б, щоб з приводу цього відбувся з'їзд фруктовщиківъ, що в Італії зупинився з приводомъ цього комітету московської фруктової біржі з запитаннямъ, як та куди можна надіслати фрукти з Поділля. Фруктовщики застиковались темъ нормами упаковки та сортівки на московській біржі, а також адресами соліднихъ купців

Література, наука, уміння і техніка.

— Новий український часопис. З січня бря місяця почне виходити у Київі український ілюстрований тижневик „Село“. Часопис призначається для читачів з народу. По ціні він буде приступний для широкого загалу—1 карб. 80 коп. на рік. Згодились уже писати в цьому новому часописі: проф. Мих. Грушевський, пр.-доп. О. Грушевський, М. Коцюбинський, О. Олесь, С. Черкасенко, Ю. Сірий, В. Корольов, Ю. Будяк і ін.

— „Українське бжільництво“, ч. 6—7, за іюнь—іюль 1909 р. Зміст: Хроніка.—Свг. Трублаєвич: Шкодливість відвідання маток.—Б. Коубуський: Де-що про бжільництво (кінець буде).—Гр. Товнига: Про рамкові вулики.—Ф. Рожанковський: Ще про вулики на Вкраїні.—Ф. Руденко: Про вулики.—О. Палкін: Зніщення пасіки компанією.—Н. Н.: Шанування пам'яті О. Андрієва в Боярській школі бжільництва.—Вистава бжільництва на Кієві (програма).—По пасіках. — Фонд „Подарунок бжолі“.—Оповістки.

Театр і музика.

— Українська трупа під керівством А. Василівської, пробувши два місяці в Вологоді, переїхала в Череповець, новогор. губ. Трупі не пощастило. Кор і оркестр у неї поганішими, реpertuar складається з старих пісні. Крім того в Вологоді приїхав цирк, і бідолашним артистам останніми часами прийшлися зовсім скрутно. Звісно, при такому становищі не буде великої охоти грать та художньо обробляти ролі.

Лист до редакції.

Вельмишановна Редакція!

Редактор!

II.

Вельмишановний пане

Редактор!

В 170 Вашої шанованої газеті

Ви подали звістку про видання „Польсько-українського річника“ під

ред. д. Т. Міхальського. З цієї звістки

виходить, наче б то пе видання

має щось спільне з редакцією „Przeglądu Krajowego“. В дійсності ж я ні

д. Міхальський, а ні його видання

нічого спільного з „Przeglądem Krajowym“ не мають.

З правдивою повагою

Редакція „Przeglądu Krajowego“.

ДОПИСИ.

(Од власника кореспонденції).

СМІЛА, черк. пов. (на Київщині).

21 липня на передмісті Сміли „Загребль“ трапилася такий сумний випадок.

Купалися в річці хлопчики підлітки, а

тут же поблизу плавали гуси. От

хлопчики почали ганяти за ними.

Сяячіна Житков дає гурткові матеріальні помічі. Заробітки од спектаклів ідуть на користь гурткові. Треба б

дати виставу на монумент Т. Г. Шевченкові. Український гурток повинен

пам'ятати про свої національні справи.

рі*). Не думаю, щоб ці канібалські авіції відносилися до теоретичних ворогів, ужиті проти особи, котрої гості трохи знали і з іншого боку, а не тільки з лайок, друкованих в деяких часописах, зробили б приємне враження на гостей. Неваже д. Ма-гін не міг, поминаючи мою особу і нашу приватну розмову, полемізувати з певними думками, в которых він не гордиться і котрі уважає по-милковими і шкодливими (це тільки і було цікаво для гостей). Тоді він міг би навіть далеко міцніше обстоювати на тому, що таких українців, що признаються до певних думок, не треба уважати за справжніх українців, бо більшість українців не гордиться з ними; вони не консервативні, а властиво ардінці і переверти, й тому краще було б, якби вони одверто признали себе росіянами.

Пиши все це не для оборони своєї особи, бо вона не інтересна для читачів „Ради“ і не для д. Ма-гіна, а громадським інтересам. Час, що у нас утворилася така громадська атмосфера, при котрій стали в неможливі де-котрі некультурні визначи по-одиноких членів нашого громадянства. Однією громадською життю українців дуже недавнього походження і треба, щоб чужі люди, котрим доводиться його базити, відразу реконувались в його культурному значенню.

3 великих шанованням

Berlin. 20. VII. B. K.—ський.

II.

Вельмишановний пане

Редактор!

В 170 Вашої шанованої газеті

Ви подали звістку про видання „Польсько-українського річника“ під

ред. д. Т. Міхальського. З цієї звістки

виходить, наче б то пе видання

має щось спільне з редакцією „Przeglądu Krajowego“. В дійсності ж я ні

д. Міхальський, а ні його видання

нічого спільного з „Przeglądem Krajowym“ не мають.

З правдивою повагою

Редакція „Przeglądu Krajowego“.

ДОПИСИ.

(Од власника кореспонденції).

СМІЛА, черк. пов. (на Київщині).

21 липня на передмісті Сміли „Загребль“ трапилася такий сумний випадок.

Купалися в річці хлопчики підлітки, а

тут же поблизу плавали гуси. От

хлопчики почали ганяти за ними.

Сяячіна Житков дає гурткові матеріальні помічі. Заробітки од спектаклів

ідуть на користь гурткові. Треба б

дати виставу на монумент Т. Г. Шевченкові. Український гурток повинен

пам'ятати про свої національні справи.

лікарі, а селянина—товариша Молотка привезли додому при смерті. Худі, стомлені і чорні, як земля, вернулися наші північні ходики. Не багато в них і допитається. А Молоток, підтоптаний вже, вбогий селянин, покривав діві, висловівався та й помер, так і не добувши своїм сусідам земельки.

А земельні селянин часу не гають та все землю у власність закріпощають. Мабуть, половина громади за-кристолила свої надії і все більше ти, що мають 2—3, а то й більше надій. В кого землі не багато, той і на думці не має руйнувати „общину“, а навпаки, гостро обурюється проти заможних „кріпосників“—селян. Поки що в нас володіють селянин землею, давно вже наділено, але можна сподіватись, що „кріпосник“ вимагатиме переділу і тоді маловемельні хлібороби ванають, що то воно єсть хаяювання на хуторах...

Жінки на вістки ще допуття скінчиться, а вже ціна на хліб підскочить. І вони не інтересні для читачів „Ради“ і не для д. Ма-гіна, а громадським інтересам. Час, що у нас і кредитове товариство, і сільсько-господарське общество, але як вони не дбають про продаж селянам зерна, то його й скуповують барини по низькій ціні. Пуд жита зараз 85 коп., або й того менше; пшениця трохи дорожче.

ЖЕРЕБЕЦЬ, олександровського пов. (на Катеринославщині). Аматорський гурток, що заклався в нас, чим дало все дужче й дужче стис на ноги і звертає на себе увагу громадянства. Оде на двях ставили „Безталанн“. Спектакль має успіх. Після його до гуртка пристав начальник станції „Общо“ Плахтій, котрий бере діло під свою оруду. Це вже другий інтелігент в гуртку. Чи не пора б іншим інтелігентам, а особливо учительям, взяти приклад з Плахтія? Пора вже облишити свій скептицизм, що до гуртка та й взагалі до українства. Добре, як би д. Плахтій щиро вяявся за справу і поставив її на ноги. Селянин Житков дає гурткові матеріальні помічі. Заробітки од спектаклів ідуть на користь гурткові. Треба б дати виставу на монумент Т. Г. Шевченкові. Український гурток повинен пам'ятати про свої національні справи.

Справочний оділ.

Календарні відомості. Четверг, 30-го липня. Св. ап. Сильвестра, Силуана і Антоніка, муч. Іоанна. Максима діакона.

Народження Насл. Цесаря Олексія Миколаєвича.

Сх. сон. 4 гол. 42 хв., зах. сон. 7 гол. 27 хв.

Театр Кулєцького Саду.—1) „За двома зайчами“. 2) „Майбусь ніч“.

Пароходи товариств.

Товариство пароходства по Дніпрові і його притоках 1. 2-го пароходою Товариства по Дніпрові і його притоках“ з часу отворення навагиць удержують почтово пасажирські рейси по отцінкам путем.

1) Кіїв—Катеринослав два рази в день.

3) Кіїв в 8 г. р. та 5 г. в.

„Катеринослав в 5 г. р. та 5 г. в.

2) Кіїв—Гомель два рази в день.

3) Кіїв в 8 г. р. та 2 г. дн.

„Гомель в 8 г. р. та 1½ г. дн.

3) Кіїв—Чернігів два рази в день

3) Кіїв в 12½ г. д. та 5 г. веч.

„Чернігів в 12 г. д. та 6 г. веч.

4) Кіїв—Ліскі щоден.

3) Кіїв в 9 г. р.

5) Кіїв—Чорнобіль щоден.

3) Кіїв в 6 г. в.

„Чорнобіль в 8 г. р.

6) Кіїв—Могильов щоден.

3) Кіїв в 2 г. д.

„Могильов в 6 г. р.

(В обидва кінці пересадка в Лоїві).

7) Могильов—Орша щоден.

8) Гомель—Віткові щоден.

9) Кіїв—Кітапіль щоден.

3) Кіїв в 7½ г. р.

УГАВА: Сезонні безплатні квотки на дачім

путі не дійсні.

Редактор М. Павловський.

Видавець С. Чападенко.

Пароходи товариств.

ЯК ЩО ВИ

дорожите Вашим життям—застережть

собе од пошесніх шлункових слабуванів.

Споживайте до їжі маленьку чарочку

к французького вина „Сен-Рафаель“,

котре підтримує нормальний стій шлунка

і зберігає в організмі здібність

змагатися прога хвороби і війти в

боротьбу з нею переможцем, це-б то

вони своїх сусідів, дуже запекливим

переселенням. З цим гуртом ходоків